

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 10. avgust 2015. godine
Ref. br.: RK 817/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI69/14

Podnosilac

Bajram Zogiani

**Ocena ustavnosti presude Rev. br. 276/2013 Vrhovnog suda Republike
Kosovo od 18. novembra 2013. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija i
Bekim Sejdiu, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Bajram Zogiani sa prebivalištem u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude (Rev. br. 276/2013 od 18. novembra 2013. godine) Vrhovnog suda kojom je, kao neosnovan, odbijen njegov zahtev za reviziju.
3. Osporena odluka je uručena podnosiocu zahteva 28. januara 2014. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), odnosno „*član 21 [Opšta Načela], član 24 [Jednakost pred Zakonom], član 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], član 32 [Pravo na Pravno Sredstvo] i član 49 [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije], kao i njegova prava garantovana Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP), odnosno član 6 [Pravo na pravično suđenje] i član 13 [Pravo na delotvorni pravni lek].*“
5. Podnosilac zahteva se poziva i na Univerzalnu deklaraciju za ljudska prava, kao i na Evropsku socijalnu povelju, a pritom ne citira nijedan konkretan član ova dva dokumenata. On se samo uopšteno poziva na „*prava radnika na naknadu*“.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 14. aprila 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 6. maja 2014. godine, predsednik Suda je odlukom br. GJR. KI69/14 imenovao sudiju Kadri Kryeziua za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Suda je odlukom br. KSH. KI69/14 imenovao Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Ivan Čukalović.
9. Dana 26. maja 2014. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio da dostavi kopiju povratnice koja pokazuje datum kada je primio presudu [Rev. br. 276/2013 od 18. novembra 2013. godine] Vrhovnog suda. Istog dana, Sud je poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
10. Dana 29. maja 2014. godine podnosilac zahteva je podneo dokument, tražen od strane Suda.
11. Dana 12. septembra 2014. godine, podnosilac zahteva je na sopstvenu inicijativu podneo dodatne informacije Sudu.

12. Dana 26. juna 2015. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI69/14 imenovala sudiju Ivana Čukalovića kao sudiju izvestioca umesto sudije Kadri Kryeziua čiji je mandat sudije Ustavnog suda okončan 26. juna 2016. godine. Istog dana, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI69/14 imenovala sebe kao člana Veća za razmatranje umesto sudije Ivana Čukalovića.
13. Dana 3. jula 2015. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu, u punom sastavu, neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Pre 1999. godine, podnosilac zahteva je bio zaposlen u javnom preduzeću Elektroprivreda Kosovo. On je bio zaposlen ugovorom o radu na neodređeno vreme u svojstvu sekretara odeljenja "Kosovo mont".
15. Dana 6. septembra 1990. godine, Elektroprivreda Kosovo (rešenje br. 1448) je suspendovala podnosioca zahteva sa posla zbog povreda radnih obaveza, sve dok se ne završi postupak o utvrđivanju navodnih povreda.
16. Dana 14. septembra 1990. godine protiv gore navedenog rešenja podnosilac zahteva je podneo prigovor Elektroprivredi Kosovo.
17. Dana 1. oktobra 1990. godine Elektroprivreda Kosova (rešenje br. 1776) je odbila, kao neosnovan, prigovor podnosioca zahteva i potvrdila rešenje doneto o njegovom suspendovanju sa posla. Istog dana, Elektroprivreda Kosovo je donela još jednu odluku (rešenje br. 1769) kojom je podnosilac zahteva udaljen sa posla.
18. Godine 1991, podnosilac zahteva je tužio Elektroprivredu Kosovo pred Osnovnim sudom udruženog rada [nadležni sud za radne sporove] i tom prilikom tražio poništenje odluke o njegovom udaljavanju sa posla. Prema spisima predmeta, podnosilac zahteva nije uspeo da dobije konačnu odluku u vezi sa ovom tužbom.
19. Dana 1. jula 1999. godine, Elektroprivreda Kosovo se ponovo konstituisala u Energetsku korporaciju Kosova (u daljem tekstu: EKK). Podnosilac zahteva je preuzeo poziciju u EKK ekvivalentnu njegovoj prethodnoj poziciji u Elektroprivredi Kosovo.
20. Nakon toga, podnosilac je podneo zahtev Opštinskom sudu u Prištini za obnovu spisa predmeta, o kojima nije odlučeno od strane prethodno nadležnog suda.
21. Dana 10. aprila 2006. godine, Opštinski sud u Prištini (rešenje C1. br. 440/93) je usvojio zahtev podnosioca za obnovu spisa predmeta.
22. Nakon odluke o obnovi spisa predmeta, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini protiv EKK. On je tražio poništenje rešenja (br. 1769 od 1. oktobra 1990. godine) Elektroprivrede Kosova, kojim je udaljen sa

posla i plaćanje mesečnih ličnih dohodaka od 1. oktobra 1990. godine, od kada je udaljen sa posla, do 1. jula 1999. godine, kada se ponovo vratio na posao.

23. Dana 14. maja 2010. godine, Opštinski sud u Prištini (presuda C1. br. 124/2006) je usvojio tužbeni zahtev podnosioca kao osnovan i poništio kao nezakonito, rešenje (br. 1769 od 1. oktobra 1990. godine) Elektroprivrede Kosova o udaljavanju podnosioca sa posla. Tom prilikom, Opštinski sud u Prištini je obavezao EKK da podnosiocu zahteva isplati neisplaćene mesečne lične dohotke, u skladu sa njegovim tužbenim zahtevom, uključujući troškove postupka.
24. EKK je izjavila žalbu Apelacionom sudu na presudu Opštinskog suda u Prištini *“zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava“*. U toj žalbi, EKK je tražio od Apelacionog suda da preinači presudu Opštinskog suda i odbije tužbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.
25. Dana 14. juna 2013. godine, Apelacioni sud (presuda Ac. br. 5140/2012) je usvojio žalbu izjavljenu od strane EKK i preinačio presudu Opštinskog suda sa sledećim obrazloženjem:

“[...] Stanovište prvostepenog suda o usvajanju tužbenog zahteva tužioca kao pravilno i zakonito ne usvaja Apelacioni sud [...].

[...] Apelacioni sud je našao da tužena [EKK] sada ne učestvuje u obavezujućem pravnom odnosu u ovoj pravnoj stvari, nije subjekat u imovinsko pravnom odnosu, iz kojeg tužiocu proizilazi njegovo pravo, i po tom osnovu ne postoji pravna sukcesija između bivšeg „Kosovo mont“ Elektroprivrede Kosova [...] sa sada tuženom Energetskom korporacijom Kosova u Prištini. Dakle, tuženoj nedostaje pasivna legitimacija u ovoj pravnoj stvari, iz tih razloga je tužbeni zahtev protiv tužene neosnovan. [...] Tužena zaista nema svojstvo poslodavca, odnosno organ tužene nije preduzeo nezakonite radnje kojima je tužilac oštećen, zbog neostvarivanja ličnih dohodaka za navedeni period, već mu je ova šteta naneta nezakonitim radnjama bivšeg „Kosovo mont“ Elektroprivrede Kosova, koji je bio u svojstvu poslodavca, i koji je tužiocu nadoknadio lične dohotke pre spornog perioda.. [...]”.

26. Podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju protiv presude Apelacionog suda Vrhovnom sudu *“zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava“*.
27. Dana 18. novembra 2013. godine, Vrhovni sud (presuda Rev. br. 276/2013) je odbio zahtev za reviziju podnetu od strane podnosioca zahteva kao neosnovanu, sa obrazloženjem:

“[...] Drugostepeni sud je pravilno primenio odredbu člana 201, stav 1, tačka d) ZPP-a [Zakon o parničnom postupku], kada je preinačio presudu prvostepenog suda, i odbio tužbeni zahtev tužioca kao neosnovanim, pošto je nakon rata na Kosovu nastala nova realnost, sada tužena ne može biti strana u postupku, pošto je tužilac udaljen sa posla odlukom

Elektroprivrede Srbije, koja je objavljena u „Službenom listu Republike Srbije“, br. 36 od 19.07.1990. godine, u vremenu kada je došlo do promene strukture rukovodstva, i uspostavljen prisilni organ.

[...]

Navodi iz revizije o tome da zbog same činjenice što je tužiocu nakon rata produžen radni odnos kod tužene na istom radnom mestu, stoji obaveza tužene da izvrši naknadu štete koju je tužilac pretrpeo zbog prekida radnog odnosa na nezakonit način su neprihvatljivi, iz činjenice što tužena ne snosi odgovornost, odnosno nema obavezu da nadoknadi neostvarene lične dohotke, šteta koja je prouzrokovana nezakonitim odlukama bivšeg „Kosovo mont“ Elektroprivrede Kosova [...].“

Navodi podnosioca

28. Podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud, prilikom odbijanja zahteva za reviziju, *“povredio prava i interese iz radnog odnosa, zaštićene Ustavom i zakonima“.*
29. Kao posledica toga, podnosilac zahteva tvrdi da je Vrhovni sud povredio njegova prava garantovana Ustavom i EKLJP u vezi sa *“opštim principima, jednakosti pred zakonom, prava na pravično i nepristrasno suđenje, prava na pravna sredstva i prava na rad i obavljanje profesije“.*
30. U vezi sa ovim tvrdnjama, podnosilac zahteva naglašava: *“Moj zahtev takođe zasnivam i na presudi Opštinskog suda u Prištini C1. br. 124/2006 od 14.05.2010. godine [...] pošto je utvrđeno da je EKK naslednik i sukcesor svih sredstava, ali i prava i obaveza Elektroprivrede Kosova.”* S tim u vezi, od Suda traži sledeće: *“Zasnivajući se na ovu pravičnu presudu Opštinskog suda zahtevam isplatu mesečnih zarada [...]“.*
31. Podnosilac zahteva tvrdi da je njegov slučaj sličan slučaju KIo8/09 (vidi: KIo8/09, *Nezavisni sindikat radnika IMK Fabrika čelika u Uroševcu*, presuda od 17. decembra 2010. godine). Što se tiče ovog slučaja, podnosilac zahteva se poziva na stavove 19, 20, 21, 48, 51, 60 i 66 ove presude.
32. Podnosilac zahteva je podneo Sudu i nekoliko odluka redovnih sudova na Kosovu koje su, prema njemu, slične ili identične sa njegovim slučajem i o istim tužbama su redovni sudovi odlučili *“u korist tužilaca”.* Na osnovu ovih odluka, on traži od Suda *“da se primeni sudska praksa na način da se o “istim slučajevima odluči isto“, i da se u ovom slučaju ne vrši diskriminacija protiv mene“.*
33. Konačno, podnosilac se obraća Sudu sa sledećim zahtevom:
“[...]”
 - a) *Proglasi moj zahtev prihvatljivim, i*
 - b) *Da postupi na osnovu presude Opštinskog suda u Prištini, C1 br. 124/2006 od 14.05.2010. godine, kojom je usvojen moj tužbeni zahtev i na osnovu toga zahtevam isplatu mesečnih zarada počev od dana prekida*

radnog odnosa 01.10.1990. godine, pa sve do dana vraćanja na posao 01.07.1999. godine [...]”.

Ocena prihvatljivosti zahteva

34. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti propisani Ustavom i dalje precizirani Zakonom i Poslovnikom.

35. U tom smislu, Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

36. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 36 (2) (b) i (d) Poslovnika, popisuje:

„(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili [...]

(d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju.“

37. Kao što je gore navedeno, podnosilac zahteva osporava presudu (Rev. br. 276/2013 od 18. novembra 2013. godine) Vrhovnog suda, tvrdeći povredu njegovih prava, koja se odnose na opšte principe, jednakost pred zakonom, pravo na pravično i nepristrasno suđenje, pravo na pravno sredstvo i pravo na rad i obavljanje profesije, garantovana Ustavom i EKLJP.

38. Sud u ovom slučaju primećuje da je, u suštini, glavni zahtev podnosioca da se ostavi na snazi presuda (C1. br. 124/2006 od 14. maja 2010. godine) Opštinskog suda u Prištini, koja je doneta u njegovu korist, i koja je prema njemu *“pravična presuda”*.

39. U tom smislu, Sud primećuje da je Apelacioni sud obrazložio svoju odluku kada je preinačio presudu Opštinskog suda i odbio u celosti tužbeni zahtev podnosioca kao neosnovan, pozivajući se na odredbe zakona. Pored toga, Sud, takođe, primećuje da je u postupku ocene zahteva podnosioca za reviziju Vrhovni sud obrazložio svoju odluku u vezi sa posebnim tvrdnjama podnosioca pokrenutim protiv presude Apelacionog suda.

40. S tim u vezi, Sud prvo podseća i na obrazloženje Vrhovnog suda u odgovoru na tvrdnje podnosioca o bitnim povredama odredaba parničnog postupka i pogrešnoj primeni materijalnog stanja, navodno počinjenih od strane Apelacionog suda. U svojoj presudi, Vrhovni sud je istakao:

“[...] U konkretnom slučaju [tvrdnja da] postoji nasleđivanje prava iz radnog odnosa tužioca kod tužene [EKK], i da tužena ima pasivnu letimaciju strane u sporu, pošto je pravni naslednik bivšeg preduzeća gde je tužilac bio zaposlen su neodrživi, iz činjenice što da strana ima stvarnu legitimaciju samo ako je učesnik materijalno pravnog odnosa koji je bio

povod za spor. Tužena u ovom slučaju nema pasivnu legitimaciju pošto ona nije tužiocu prekinula radni odnos, i nije strana u materijalno pravnom odnosu, tako da tužilac nema prava da traži sudsku zaštitu ugroženog subjektivnog prava. [...]”.

41. U tom smislu, Sud ponavlja da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjenim od strane javnih organa, osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost).
42. Ustavni sud ponavlja da ne deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova ili drugih javnih organa. Uloga redovnih sudova je da tumači i primenjuje odgovarajuća pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: *mutatis mutandis, Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda ESLJP od 21. januara 1999. godine, stav 28; vidi, takođe: Ustavni sud u slučaju Kl70/11, podnosioci zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
43. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci gledano u celini sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi: *inter alia, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, Evropska komisija za ljudska prava, 10. jul 1991. godine).
44. Sud smatra da su postupci pred Apelacionim i Vrhovnim sudom bili pravični i obrazloženi (vidi: *mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
45. Pored toga, Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da je njegov slučaj sličan slučaju br. KIO8/09 (vidi: slučaj KIO8/09, *Nezavisan sindikat radnika IMK Fabrike čelika u Uroševcu*, presuda od 17. decembra 2010. godine). Međutim, on ne pruža nikakav argument ili dodatna razjašnjenja u vezi sa ovom tvrdnjom.
46. Na osnovu dostavljene dokumentacije i sprovedenih postupaka, Sud smatra da se zahtev podnosioca razlikuje od gore navedene presude, s obzirom da se poslednje navedena odnosila na neizvršenje odluke koja je postala pravosnažna i kao takva *res judicata*; dok slučaj podnosioca zahteva nema veze sa neizvršenjem pravosnažne odluke, već sa ocenom ustavnosti osporene presude Vrhovnog suda kojom je podnosilac nezadovoljan.
47. Shodno tome, Sud utvrđuje da su tvrdnje podnosioca zahteva da je njegov slučaj sličan sa slučajem br. KIO8/09 neosnovane.
48. Konačno, Sud primećuje da je podnosilac zahteva, takođe, dostavio nekoliko odluka redovnih sudova Kosova, koje on kvalifikuje kao „primere“ na osnovu kojih bi ovaj Sud, navodno, trebalo da deluje kako bi „*primenio sudsku praksu [...]*”.

49. U vezi sa ovim podneskom, Sud naglašava da “[...] sem u slučaju očigledne proizvoljnosti, uloga Suda nije da se bavi tumačenjem domaćeg prava od strane domaćih sudova (vidi npr. *Adamsons protiv Latvije*, br. 3669/03, stav 118, od 10. maja 2007. god.). Na isti način, nije zadatak Suda da upoređuje različite odluke domaćih sudova, čak i kada su donete u naizgled sličnim postupcima; s obzirom da se nezavisnost ovih sudova mora poštovati (videti *Engel i drugi protiv Holandije*, 8. juna 1976. god. stav. 103, Serija A br.22; *Gregório de Andrade protiv Portugalije*, br. 41537/02, stav. 36, 14. novembar 2006. god.; i *Adamsons*, gore naveden, stav. 118)“.
50. Štaviše, Sud primećuje da se priložene odluke odnose na različite postupke pred redovnim sudovima koje i ne predstavljaju, obavezno, konačne odluke i da kao takve nisu relevantne za ocenu ustavnosti osporene odluke.
51. Prema tome, Sud nalazi da tvrdnje podnosioca zahteva da je njegov slučaj sličan priloženim odlukama redovnih su neosnovane.
52. Kao rezime, Sud smatra da tvrdnje podnosioca zahteva o povredi njegovih prava i sloboda garantovanih Ustavom i EKLJP nisu argumentovane i dokazane i samim tim, očigledno su neosnovane.
53. Iz gore navedenih razloga, Sud utvrđuje da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na jedan način ne opravdavaju tvrdnju o povredi ustavnih prava i podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoje tvrdnje.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 36 (2) (b) i (d) Poslovnika, dana 10. avgust 2015. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi